

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 24 november 2022

Dossiernr. : K45507

Documentnr. : 2022-120935

Verzonden : 24 november 2022

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 15 november 2022 een wijzigingsverzoek ontvangen in het kader van de Wet natuurbescherming, hoofdstuk soorten, voor het project pilot steenmarterbeheer in het gebied Paddepoel-Koningslaagte. Het betreft een verzoek tot verlenging van de ontheffing.

De wijziging is ingediend door stichting Het Groninger Landschap, Postbus 199, 9750 AD, te Haren, aan wie op 22 december 2020 ontheffing is verleend voor het uitvoeren van een onderzoek naar steenmarterbeheer. Dit besluit is eerder gewijzigd op 16 februari 2021 en 7 december 2021.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit de op 22 december 2020 verleende ontheffing met kenmerk K24192 (documentnummer 2020-120462), welke bij besluit van 16 februari 2021 (documentnummer 2021-015780) en bij besluit van 7 december 2021 (documentnummer 2021-113219) is gewijzigd, te wijzigen zoals hiernavolgend in dit besluit staat beschreven;

- I. de ontheffingsperiode van het besluit van 22 december 2020, eerder verlengd bij besluit van 7 december 2021, te verlengen tot en met 1 december 2023;
- II. het besluit van 22 december 2020 en de wijzigingen van 16 februari 2021 en 7 december 2021 verder ongewijzigd van kracht te laten;
- III. de bijlagen deel uit te laten maken van dit besluit;
- IV. voor zover de aanvraag niet in overeenstemming is met de gestelde voorschriften en beperkingen, zijn deze laatste bepalend. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:
 1. voorschriften bij dit besluit;
 2. voorschriften bij besluit van 7 december 2021;
 3. voorschriften bij besluit van 16 februari 2021;
 4. voorschriften bij besluit van 22 december 2020;

5. overwegingen bij dit besluit;
6. overwegingen bij besluit van 7 december 2021;
7. overwegingen bij besluit van 16 februari 2021;
8. overwegingen bij besluit van 22 december 2020;
9. het wijzigingsverzoek van 15 november 2022 en de oorspronkelijke aanvraag van 1 december 2020, inclusief alle bijlagen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

Namens dezen:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Deenik', with a stylized flourish extending from the end.

Teamleider VTH

M.D.N. Deenik MSc

Domein Uitvoering

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Wijzigingsbesluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het bezwaar dient enkel gericht te zijn op dit wijzigingsbesluit. Tegen overige zaken die reeds in de ontheffing van 22 december 2020 en/of de wijzigingen van 16 februari 2021 en 7 december 2021 zijn vastgesteld is indienen van een bezwaar niet meer mogelijk.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen erop dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de provincie Groningen, Domein Uitvoering, via het algemene telefoonnummer 050 - 316 4911. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Bij correspondentie over dit besluit verzoeken wij u het kiwnummer (dossiernummer) te vermelden.

Overwegingen bij Wijzigingsbesluit

1 Nadere toelichting wijzigingsverzoek

Onderwerp:	Verzoek om een wijziging van de reeds door ons verleende ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb), hoofdstuk 3, soortbescherming.
Verleende ontheffing:	Datum: 22 december 2020 Kenmerk: K24192 Documentnummer: 2020-120462
Eerdere wijzigingen	Datum: 16 februari 2021 Kenmerk: K24192 Documentnummer: 2021-015780 Datum: 7 december 2021 Kenmerk: K32882 Documentnummer: 2021-113219
Reden voor deze aanvraag:	<p>Op 22 december is door de provincie Groningen aan stichting Het Groninger Landschap een ontheffing Wnb verleend voor het uitvoeren van een pilot steenmarterbeheer in het gebied Paddepoel-Koningslaagte, ten behoeve van de bescherming van weidevogels en in het belang van wetenschappelijk onderzoek.</p> <p>Bij besluit van 16 februari 2021 is een drietal voorschriften aangepast. Deze aanpassing was noodzakelijk omdat een aantal voorschriften niet volledig eenduidig uitlegbaar was. Hierdoor was er een risico op onduidelijkheid over de voorwaarden waaronder de ontheffing gebruikt mocht worden.</p> <p>Bij besluit van 7 december 2022 is de oorspronkelijke ontheffing verlengd tot 1 december 2022. De verlenging was noodzakelijk na de positieve resultaten van het eerste beheerjaar en om goed inzicht te krijgen in de relatie tussen het beheer en het broedsucces. Tevens is met dit besluit de begrenzing van het pilotgebied op een aantal plekken aangepast om de begrenzing logischer en praktischer te maken. Tot slot is in dit besluit de beheerperiode vervroegd van 1 januari naar 1 december om het vangstsucces te vergroten.</p> <p>In het actuele wijzigingsverzoek van 15 november 2022 wordt verzocht om een nieuwe verlenging van de ontheffing tot 1 december 2023. In het verzoek is toegelicht dat de verlenging noodzakelijk is om nog beter inzicht te krijgen in de relatie tussen het beheer van de steenmarters en het broedsucces.</p>

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de wijziging is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wnb. Binnen 13 weken na ontvangst van de wijziging is op de aanvraag beslist.

2.2 Volledigheid

Met de aangeleverde gegevens is de wijziging ontvankelijk gebleken om te kunnen beoordelen.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wnb, zijn wij bevoegd om de ontheffing te wijziging of te weigeren.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie op de website www.officielebekendmakingen.nl.

3 Beoordeling

Toelichting wijzigingsverzoek

Stichting Het Groninger Landschap heeft in het wijzigingsverzoek de resultaten van het onderzoek tijdens het afgelopen broedseizoen toegelicht. Uit de analyse blijkt dat het uitkomstpercentage in 2022 gestegen is ten opzichte van het nuljaar 2020 waarin nog geen beheer plaatsvond. In Koningslaagte is het uitkomstpercentage met 48 procentpunten gestegen, in Paddepoel met 14 procentpunten.

Predatie blijkt in beide nog steeds de belangrijkste oorzaak van nestverlies. Ongeveer een derde van de gevolgde nesten gaat door predatie verloren. Met name in het gebied Paddepoel is het nog niet gelukt om predatie door steenmarter te minimaliseren. Van de gepredeerde nesten is de steenmarter in meer dan de helft van de gevallen de dader. In Koningslaagte is het wel gelukt de predatie door steenmarter te reduceren en ligt de predatie door steenmarter lager dan in het nuljaar (2020). Dat het nog niet gelukt is de predatie in Paddepoel te minimaliseren komt overeen met ervaringen met steenmarterbeheer in Friesland. Het kost enkele jaren om het beheer te optimaliseren. In het centrale deel van het Paddepoel was bijvoorbeeld een steenmarter actief die zeer lastig te vangen was en daardoor veel predatie op weidevogels heeft veroorzaakt.

Het aantal weidevogelterritoria in beide gebieden blijft sinds de start van de pilot nagenoeg gelijk. Het Bruto Territoriaal Succes (BTS) lag in 2022 in beide gebieden hoger dan in het nuljaar (2020). Het BTS is een belangrijke maat voor het broedsucces van weidevogels. Een BTS van 50-65% is mogelijk voldoende om de populatie in stand te houden. Een BTS hoger dan 65% wordt sowieso voldoende geacht voor instandhouding van de populatie. In Koningslaagte – waar het gelukt is predatie door steenmarter te minimaliseren – ligt het BTS van grutto in 2022 in de categorie 'mogelijk voldoende'. In Paddepoel – waar nog een steenmarter actief was tijdens het broedseizoen – lag het BTS van de grutto in de categorie 'onvoldoende'.

In het wijzigingsverzoek zijn ook gegevens opgenomen voor het gebied Winsumermeeden. Dit gebied maakt ook onderdeel uit van het totale onderzoeksgebied. Het beheer in dit gebied vindt plaats via Collectief Groningen West. De ontwikkelingen in dit gebied liggen in lijn met de ontwikkeling in Koningslaagte. Ook hier laat het broedsucces een verbetering zien sinds de start van het steenmarterbeheer.

Het Groninger Landschap geeft in het wijzigingsverzoek aan dat verlenging van de pilot wenselijk wordt geacht gezien de resultaten van de afgelopen jaren en om een beter inzicht te krijgen in de relatie tussen het beheer van steenmarters en het broedsucces. Het Groninger Landschap verzoekt om de looptijd van de ontheffing te verlengen tot 1 december 2023.

Het Groninger Landschap wil het beheer en onderzoek verder ongewijzigd voortzetten.

Verlenging van de ontheffing

De resultaten van het onderzoek in 2022 laten zien dat het broedsucces in de gebieden is verbeterd ten opzichte van het nuljaar. Met name het gebied Paddepoel laat in 2022 minder verbetering zien ten opzichte van het nuljaar dan in 2021. Dit kan echter verklaard worden door de aangetoonde predatie door steenmarter in het gebied. Het onderzoek laat zien dat een individuele steenmarter die zich lastig laat vangen al belangrijke schade aan de weidevogels kan veroorzaken. Tegelijkertijd laat de verbetering van het broedsucces in Koningslaagte en Winsumermeeden – waar het wel gelukt is de predatie door steenmarters te minimaliseren – zien dat het beheer succes kan hebben. De resultaten onderstrepen het belang van het steenmarterbeheer voor de bescherming van weidevogels.

De resultaten in de drie gebieden passen bij hetgeen verwacht mag worden op basis van het onderzoek over de nulsituatie. Steenmarter was de belangrijkste predator in de gebieden. In de gebieden waar het gelukt is om predatie door steenmarter te minimaliseren, is ook de grootste stijging van het broedsucces te zien. Dit beeld past ook bij de ervaringen die eerder in Friesland zijn opgedaan met steenmarterbeheer. Ook daar kostte het enkele jaren om het beheer te optimaliseren. Het beheer in de Groningse gebieden zit in dezelfde fase. Ook moet opgemerkt worden dat het broedsucces van weidevogels vaak fluctueert van jaar tot jaar. Het is daarom niet vreemd dat het BTS in 2022 lager ligt dan in 2021. Het is vooral van belang dat het BTS op een niveau komt dat voldoende is om weidevogelpopulaties in stand te houden. In Koningslaagte en Winsumermeeden lag het BTS in de categorie 'mogelijk voldoende'. Er is gelet op de resultaten van 2021 en 2022 geen reden om aan te nemen dat het steenmarterbeheer geen succes kan hebben.

In het besluit van 7 december 2021 is ingegaan op het mogelijk overdragen van de ontheffing aan de faunabeheereenheid. In overleg met de faunabeheereenheid is besloten om op dit moment nog niet tot overdracht van de ontheffing over te gaan, ook gelet op het beperkte gebied waarbinnen het beheer plaatsvindt en de koppeling met het onderzoek. Zowel het beheer als het onderzoek worden onder supervisie van het Collectief Groningen West en stichting Het Groninger Landschap uitgevoerd, waardoor praktische knelpunten met de ontheffing en het onderzoek snel en adequaat opgelost kunnen worden. Als het onderzoek en de ontheffing bij verschillende partijen ondergebracht worden, kan dit voor onduidelijkheid zorgen.

Het verzoek van Het Groninger Landschap om de ontheffing met één jaar te verlengen, kan gelet op het voorgaande, gehonoreerd worden. Gezien het feit dat steenmarter in een gunstige staat van instandhouding verkeert; het onderzoek slechts in een beperkt gebied plaatsvindt; de ontheffing slechts voor een jaar geldig is en steenmarter in de rest van de provincie voldoende geschikt leefgebied overhoudt, is een effect op de instandhouding van steenmarter door het verlengen van het onderzoek uit te sluiten.

De voorschriften van de voorgaande besluiten blijven onverminderd van kracht. Voor de aanpassing van de looptijd van de ontheffing is verder geen aanpassing van de voorschriften nodig. Mede dankzij de voorschriften in de voorgaande besluiten is zeker dat de gunstige staat van instandhouding van steenmarter voldoende gewaarborgd blijft.

4 Conclusie

Omdat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is, kan aan het verzoek om wijziging van de oorspronkelijke ontheffing tegemoet worden gekomen. Daarom wijzigen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, de ontheffing van 22 december 2020 in het kader van de Wet natuurbescherming, eerder gewijzigd bij besluit van 16 februari 2021 en 7 december 2021, op het volgende aspect:

1. de ontheffingsperiode wordt verlengd tot 1 december 2023;

De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingsperiode en met inachtneming van de oorspronkelijke voorschriften gerealiseerd worden. Het is voor deze wijziging van de looptijd niet nodig om de voorschriften aan te passen.